

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เหมาะสม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และมติสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๔ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

บรรดาความในข้อบังคับ ระบุเบียง คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับความในข้อบังคับนี้ ให้ใช้ความในข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

“สาขาวิชาการ” หมายความว่า สาขาวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีคณะที่เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ

“บัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ ในระดับบัณฑิตศึกษา ที่สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ ให้ความเห็นชอบ

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะที่ได้รับอนุมัติจัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ ที่เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมาจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน

“นักศึกษา” หมายความว่า ผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

“ผู้ทรงคุณวุฒิ” หมายความว่า บุคลากรในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีคุณวุฒิหรือตำแหน่งทางวิชาการ ตามเกณฑ์และข้อกำหนดของแต่ละหลักสูตรที่เปิดสอน

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า บุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเป็นบุคลากรที่ไม่อยู่ในสาขาวิชาการ หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย โดยไม่ต้องพิจารณาด้านคุณวุฒิ และตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาระดับบังคับนี้ และให้มีอำนาจจัดตั้ง เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๖ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินการระดับบัณฑิตศึกษา ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อบริหารและจัดการศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ของคณะ

ข้อ ๘ ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตรนั้น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ

หมวดที่ ๒ ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ให้จัดการศึกษาเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) การศึกษาภาคปกติ จัดเป็น ๒ แบบ

(ก) ระบบทวิภาค ปีการศึกษานี้แบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาบังคับ ภาคการศึกษาหนึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจเปิดสอนภาคการศึกษาครึ่งปีได้ ซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๗ สัปดาห์ โดยมีช่วงโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาเท่ากับภาคการศึกษาปกติ ในกรณีที่มีการเปิดภาคการศึกษาครึ่งปี ให้ถือว่า เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเดียวกัน

(จ) ระบบต่อภาค ปีการศึกษานี้แบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาบังคับ ภาคการศึกษาหนึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์ สำหรับโครงสร้างหลักสูตรที่เป็นระบบต่อภาคให้ปรับจำนวนหน่วยกิต ทั้งหลักสูตรและเวลาเรียนต่อหน่วยกิตให้เป็นสัดส่วนตามเวลาเรียนในระบบทวิภาค โดยเวลาเรียนรวมทั้งหลักสูตรต้องเทียบเท่ากับเวลาเรียนรวมทั้งหลักสูตรในระบบทวิภาค

(๒) การศึกษาภาคสมทบ เป็นการจัดการศึกษาในช่วงเวลาวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือนอกเวลาราชการ ในภาคการศึกษาปกติ

(๓) การศึกษาภาคพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาในภาคการศึกษาปกติ หรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือ แบบผสมผสาน ดังนี้

(ก) การศึกษาเฉพาะช่วงเวลาของปี จัดเฉพาะช่วงของภาคการศึกษาหรือจัดเฉพาะในภาคฤดูร้อน

(ข) การศึกษาแบบนานาชาติ เป็นการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ หรือเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการและมาตรฐานเดียวกันกับหลักสูตรนานาชาติ โดยอาจจัดในระยะเวลา ที่สอดคล้องกับช่วงเวลาในต่างประเทศตามโครงการความร่วมมือทางวิชาการ

การจัดการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบ ให้พิจารณาตามความเหมาะสมสมกับแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้ต้อง จัดให้ได้เนื้อหาโดยรวม ที่มีน้ำหนักสมดุลกับจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร โดยการคิดเทียบ น้ำหนัก หน่วยกิต ตามข้อ ๑๐ และให้จัดทำโครงการของหลักสูตรนั้นเสนอต่อมหาวิทยาลัย และจัดทำเป็นประกาศ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการศึกษาแบบสะสมหน่วยกิต การกำหนดเวลาเรียน ต่อหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเป็นสำคัญ ดังนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๓) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๔) การทำโครงการ หรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการ หรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๕) การค้นคว้าอิสระ หรือวิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

หมวดที่ ๓ หลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๑๑ หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญหรือประสิทธิภาพ ในทางวิชาชีพ และเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะสืบสุกในตัวเอง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มาแล้ว

(๒) หลักสูตรปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือวิชาชีพ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับที่สูงกว่าขั้นปริญญาตรี

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตขั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญหรือ ประสิทธิภาพในทางวิชาชีพ และเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะสืบสุດในตัวเอง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปริญญาโท หรือเทียบเท่ามาแล้ว

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและการวิจัย ในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับที่สูงกว่าขั้นปริญญาโท

ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร ระบบทวิภาค

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๕ หน่วยกิต

(๒) หลักสูตรปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

(ก) แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต หลักสูตรอาจกำหนด ให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่ หลักสูตรกำหนด และ

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาในระดับ บัณฑิตศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

(ข) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์แต่ต้องมีการ ค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

หลักสูตรใดที่เปิดสอนหลักสูตรแผน ก ไม่จำเป็นต้องเปิดสอนหลักสูตรแผน ข แต่ถ้าเปิดสอน หลักสูตรแผน ข ต้องเปิดสอนหลักสูตรแผน ก ด้วย

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตขั้นสูง ประกอบด้วยรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกร่วมกันไม่น้อยกว่า ๒๕ หน่วยกิต

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และ นักวิชาชีพขั้นสูง คือ

(ก) แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ หลักสูตรอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

(ข) แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และ ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

ข้อ ๓ ระยะเวลาการศึกษา

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

(๒) หลักสูตรปริญญาโท ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา
(๓) หลักสูตรปริญญาเอก ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓ ปีการศึกษา และอย่างมากสำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาด้วยคุณวุฒิที่แตกต่างกันดังนี้

(ก) สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษา

(ข) สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

(๔) การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่นักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรโดยที่มีสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ ๑๗ (๓)

หมวดที่ ๔

การรับเข้าเป็นนักศึกษา ประเภท และสภาพนักศึกษา

ข้อ ๑๔ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญาโท ผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรอง และมีคุณสมบัติอื่นตามเกณฑ์กำหนดของหลักสูตร

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรอง และมีคุณสมบัติอื่นตามเกณฑ์กำหนดของหลักสูตร

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก ผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษา โดยมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาเอกที่ประสงค์จะศึกษา และสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรอง

(ข) มีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(ค) ไม่เคยพ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษานៃองจากการสอบบัดคุณสมบัติไม่ผ่านตามข้อ ๓๖ ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

ข้อ ๑๕ การรับเข้าศึกษา

(๑) วิธีการสมัครเข้าเป็นนักศึกษา ใช้วิธีการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยอาจมีการทดสอบความรู้ การสอบคัดเลือก การพิจารณาคัดเลือก หรือโดยวิธีอื่นใดที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นสมควร และคณะกรรมการต้องได้รับทราบและเห็นชอบ

(๒) ในกรณีที่ผู้สมัครกำลังรอผลการศึกษาระดับปริญญาขั้นใดขั้นหนึ่งอยู่ การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์ เมื่อผู้สมัครได้แสดงหลักฐานว่าสำเร็จการศึกษาแล้วก่อนวันรายงานตัวเป็นนักศึกษาตามวัน เวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) คณะกรรมการอนุมัติให้รับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และปฏิบัติตามระเบียบ หรือประกาศมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

(๔) คณะกรรมการอนุมัติให้รับบุคคลภายนอก ที่ไม่ใช่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเข้าเป็นนักศึกษา พิเศษตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร แต่บุคคลนั้นต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

(๑) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษา มีสภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยแล้ว

(๒) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษา ต้องขึ้นทะเบียนนักศึกษาด้วยตนเองโดยนำหลักฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดมารายงานตัวต่อแผนกทะเบียนนักศึกษาของคณะ หรือมหาวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินตามระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาที่ไม่อาจมาขึ้นทะเบียนตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ห้ามเดินทางไปขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา เว้นแต่ได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันที่กำหนดให้มารายงานตัว และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วต้องมารายงานตัวภายใน ๗ วัน นับจากวันสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้มารายงานตัว

(๔) ผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยจะขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ ประเภทนักศึกษา สภาพการเป็นนักศึกษา และการเปลี่ยนประเภทและสภาพการเป็นนักศึกษา

(๑) นักศึกษาของมหาวิทยาลัย มี ๓ ประเภท ดังนี้

(ก) นักศึกษาภาคปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาในระบบการศึกษา ตามข้อ ๙ (๑)

(ข) นักศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาในระบบการศึกษา ตามข้อ ๙ (๒)

(ค) นักศึกษาภาคพิเศษ ได้แก่นักศึกษาที่ศึกษาในระบบการศึกษา ตามข้อ ๙ (๓)

(๒) การเปลี่ยนประเภทนักศึกษา

(ก) ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง คณะกรรมการอนุมัติให้นักศึกษาภาคปกติเปลี่ยนประเภท เป็นนักศึกษาภาคสมทบหรือนักศึกษาภาคพิเศษได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ รวมทั้งชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา สำหรับการเป็นนักศึกษาภาคพิเศษหรือภาคสมทบ ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

- (ข) นักศึกษาภาคสมทบหรือนักศึกษาภาคพิเศษไม่สามารถเปลี่ยนประเภทเป็นนักศึกษาภาคปกติได้
(ค) นักศึกษาภาคสมทบไม่สามารถเปลี่ยนประเภทเป็นนักศึกษาภาคพิเศษได้
(ก) สถานะภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัย มีดังนี้
    (ก) นักศึกษาสามัญ หมายถึง ผู้ที่คณะรับเข้าเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ เพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง
    (ข) นักศึกษาทดลองเรียน หมายถึง ผู้ที่คณะรับเข้าเป็นนักศึกษาทดลองเรียนในภาคการศึกษาแรก ตามเงื่อนไขที่กำหนด ยกเว้นหลักสูตรปริญญาโท แบบ ก ๑ และหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ มีให้มีนักศึกษาทดลองเรียน
(ค) นักศึกษาพิเศษ หมายถึง ผู้ที่คณะรับเข้าร่วมศึกษาและหรือทำการวิจัยโดยไม่ขอรับปริญญา ของมหาวิทยาลัย คณะอาจพิจารณาปรับบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาพิเศษได้ โดยอยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดี ให้เข้าศึกษาและหรือทำการวิจัยได้ โดยต้องชำระเงินตามระเบียบหรือ ประกาศของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง
- (๔) การเปลี่ยนสถานะภาพการเป็นนักศึกษา นักศึกษาทดลองเรียนที่เข้าศึกษาในภาคการศึกษาแรก และลงทะเบียนเรียนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด และสอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น่ากว่า ๓.๐๐ สามารถเปลี่ยนสถานะภาพเป็นนักศึกษาสามัญได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแรกโดยยื่นคำร้องต่อคณะ มิฉะนั้น ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๕

การบริหารหลักสูตร

ข้อ ๑๙ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

- (๑) ในแต่ละหลักสูตรให้มี “คณะกรรมการบริหารหลักสูตร (ชื่อหลักสูตร)” มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน ประกอบด้วย
- (ก) หัวหน้าสาขาวิชาหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นประธาน
- (ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ
- (ค) อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย ๑ คน เป็นกรรมการ
- (ง) อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการหนึ่งหรือสองคนก็ได้

ในกรณีที่เป็นคณะซึ่งไม่มีสาขาวิชา หรือเป็นหลักสูตรร่วมของหลายวิชา (สาขาวิชา) หรือมีเหตุผล และความจำเป็นอย่างอื่นให้คณบดีเป็นประธานตามข้อ ๑๙ (๑) (ก)

(๒) วาระของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้มีวาระการดำเนินการต่อเนื่องคราวละ ๒ ปี และอาจ ได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ ในกรณีที่ดำเนินการต่อเนื่องประธานกรรมการบริหารหลักสูตรว่างลง ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เป็นกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่รักษาการประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และให้ ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการบริหารหลักสูตรคนใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ดำเนิน ตั้งแต่ว่าว่างลง

- (๓) อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีดังต่อไปนี้
- (ก) บริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะและมหาวิทยาลัย
- (ข) ควบคุมมาตรฐานของหลักสูตรสาขาวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และตาม มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี)
- (ค) กำกับและดูแลการสอนและการสอบของหลักสูตร
- (ง) กำหนดระบบประกันคุณภาพสำหรับหลักสูตรนั้นไว้ให้ชัดเจน ให้การดำเนินงานของหลักสูตร เป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
- (จ) ให้มีการประเมินและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยทุก ๆ ๕ ปี
- (ฉ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณบดีมอบหมาย
- ข้อ ๑๙ อาจารย์ประจำหลักสูตร
- (๑) ในหลักสูตรหนึ่งๆ ให้คณะกรรมการบริหารคณะแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน จากอาจารย์ประจำซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น
อาจารย์ประจำหลักสูตรมี ๒ ประเภท อันได้แก่
- (ก) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
- (๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตร ปริญญาโท ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ
- (๒) หลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน
- (ข) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ไม่ใช่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวนอย่างน้อย ๒ คน ต้องมี คุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด
- (๒) การแต่งตั้งอาจารย์ประจำเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันจะกระทำมิได้ ยกเว้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรในสาขาวิชาเดียวกัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตรต้องได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ
- ข้อ ๒๐ คุณวุฒิของอาจารย์ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้
- (๑) หลักสูตรปริญญาโท
- (ก) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือ เทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่ สัมพันธ์กัน
- (ข) อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ประจำที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของ นักศึกษาตั้งแต่แรกเข้าจนกว่าจะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
- (ค) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๓) ประกาศนียบตรับัณฑิตและประกาศนียบตรับัณฑิตชั้นสูงคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนให้เป็นไปตามข้อ ๒๐ (๑) (ก) และ ๒๐ (๑) (จ) โดยอนุโลม

ข้อ ๒๑ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

(๑) อาจารย์ประจำ ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอกได้ไม่เกิน ๕ คน หากหลักสูตรใดมีอาจารย์ประจำที่มีศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนักศึกษาได้มากกว่า ๕ คน ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรนั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๐ คน

(๒) อาจารย์ประจำ ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๕ คน หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน ทั้งนี้ ให้นับรวมนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ในเวลาเดียวกัน

(๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ และ หรืออาจารย์ผู้สอนวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ และหรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

ข้อ ๒๒ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ให้คณบดีแต่งตั้งตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอ

ข้อ ๒๓ อาจารย์พิเศษ ในแต่ละหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบตรับัณฑิตและหลักสูตรปริญญาโท

(ก) ต้องเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับ มีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานวิจัยเพิ่มเติมจากการวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

(ข) กรณีเป็นผู้ที่ไม่สังกัดสถาบันอุดมศึกษาและไม่มีคุณวุฒิหรือตำแหน่งทางวิชาการตามข้อ ๒๓ (๑) (ก) ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชานั้น

(๒) หลักสูตรประกาศนียบตรับัณฑิตชั้นสูงและหลักสูตรปริญญาเอก

(ก) ต้องได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับ มีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานการวิจัยเพิ่มเติมจากการวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

(ข) กรณีเป็นผู้ที่ไม่สังกัดสถาบันอุดมศึกษาและไม่มีคุณวุฒิ หรือตำแหน่งทางวิชาการตามข้อ ๒๓ (๒) (ก) ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชานั้น

หมวดที่ ๖
การจัดการศึกษา

ข้อ ๒๔ แผนการเรียน หมายถึง รายวิชา ปัญหาพิเศษ และวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ที่นักศึกษาจะต้องเรียนหรือดำเนินการให้แล้วเสร็จและครบตามหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนเรียน

- (๑) ให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- (๒) ในภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และต้องไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นักศึกษามีหน่วยกิตคงเหลือตามหลักสูตรน้อยกว่า ๔ หน่วยกิต และหรือเหลือเฉพาะวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ
- (๓) ในภาคการศึกษาฤดูร้อนลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต
- (๔) ในภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่ำกว่า ๖ หน่วยกิต ไม่ได้มีฉะนั้นถือว่าพันสภาพการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย
- (๕) การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพื่อเข้าร่วมฟังการบรรยาย หมายถึง การลงทะเบียนรายวิชาเป็นพิเศษ โดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตในภาคการศึกษา และจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตร
- (๖) ให้บันทึกผลการประเมินรายวิชาลงในระเบียนเป็น AU เนื่องจากผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น
- (๗) การลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต โดย “รายวิชาไม่นับหน่วยกิต” หมายถึง รายวิชาที่กำหนดในหลักสูตรหรือรายวิชาที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติม โดยนักศึกษาต้องศึกษาและสอบผ่านได้ระดับคะแนน S และไม่นำมาคิดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ย
- (ก) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑ และนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ หลักสูตรอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต
- (ข) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทที่ไม่มีพื้นฐานพอกเพียงสำหรับการศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดให้เรียนรายวิชานอกเหนือจากหลักสูตร เพื่อเป็นพื้นฐานและต้องสอบผ่านโดยได้รับผลการประเมินระดับคะแนนเป็น S
- (ค) ให้บันทึกผลการประเมินรายวิชาลงในใบแสดงผล การศึกษาเป็น S หรือ U
- (๗) นักศึกษาที่ไม่มาลงทะเบียนภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันเปิดภาคการศึกษา ถือว่าพันสภาพการเป็นนักศึกษา
- (๙) การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพการเป็นนักศึกษา
- (ก) นักศึกษาที่ลงทะเบียนและเรียนครบตามแผนการเรียนแล้ว แต่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสภาพนักศึกษาค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงดูแลรักษาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ทุกภาคการศึกษา จนกว่าจะสำเร็จการศึกษาหรือพันสภาพการเป็นนักศึกษา
- (ข) การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา มีฉะนั้นถือว่าพันสภาพการเป็นนักศึกษา
- (๙) ในกรณีที่มีเหตุอันควร คณะกรรมการเรียนการสอนรายวิชาได้ หรือจำกัดจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาได้กี่ได้

ข้อ ๒๖ การขอเพิ่มและถอนรายวิชา

(๑) การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรก นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษาสำหรับภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกนับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษาสำหรับภาคการศึกษาฤดูร้อน

(๒) การขอถอนรายวิชา

(ก) ในกรณีที่ขอถอนรายวิชาภายใน ๒ สัปดาห์แรก นับจากวันเปิดภาคการศึกษาในภาคปกติ และสัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน รายวิชาที่ขอถอนไม่ปรากฏในระเบียน

(ข) ในกรณีที่ขอถอนรายวิชาหลังจาก ๒ สัปดาห์แรก นับจากวันเปิดภาคการศึกษาในภาคปกติ และหลังจากสัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน ให้บันทึกระดับคะแนน W ในรายวิชาที่ขอถอน

(ค) การขอถอนรายวิชาจะต้องกระทำการก่อนสอบปลายภาคไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ หลังจากนั้น ให้ได้ระดับคะแนน F

(๓) การขอเพิ่มและถอนรายวิชาในข้อ ๒๖ (๑) และข้อ ๒๖ (๒) ต้องไม่ขัดต่อการลงทะเบียนเรียน ในข้อ ๒๕ (๑) และข้อ ๒๕ (๓)

(๔) การขอเพิ่มและถอนรายวิชาที่ไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๒๖ (๑) ข้อ ๒๖ (๒) และข้อ ๒๖ (๓) ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๒๗ การลาพักรการศึกษา หมายถึง การที่นักศึกษายังเรียนไม่ครบตามแผนการเรียน แต่มีความประสงค์ขอหยุดเรียนชั่วคราว โดยขอรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาไว้เป็นคราว ๆ ไป

(๑) นักศึกษามีสิทธิลาพักรการศึกษาได้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดี ภายในช่วงเวลาถอนรายวิชาเรียน หรือตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยถือเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติ ดังต่อไปนี้

(ก) ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับรัฐการทหารกองประจำการ

(ข) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหรือการวิจัย ในหลักสูตรซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

(ค) เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นระยะเวลานานเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด และต้องมีใบรับรองแพทย์แสดง

(ง) มีความจำเป็นส่วนตัว ทั้งนี้ต้องศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา

(๒) การลาพักรการศึกษาตามข้อ ๒๗ (๑) (ก) ให้เป็นไปตามความต้องการของราชการทหาร และการลาพักรการศึกษาตามข้อ ๒๗ (๑) (ข) ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของทุนที่ได้รับ การลาพักรการศึกษาตามข้อ ๒๗ (๑) (ค) และข้อ ๒๗ (๑) (ง) กระทำได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน ถ้ามีความจำเป็นต้องลาพักรการศึกษาต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักรการศึกษาได้อีกไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุญาตให้ลาพักรการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ลาพอยู่ในระยะเวลาของ การศึกษาด้วย ยกเว้นนักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักรตามข้อ ๒๗ (๑) (ก)

(๔) นักศึกษาต้องรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักรการศึกษา โดยชำระค่าธรรมเนียมค่ารักษาสภาพการเป็นนักศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัย และให้นักศึกษามาดำเนินการรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน หลังเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นให้พั้นสภาพการเป็นนักศึกษายกเว้นการลาพักรการศึกษาตามข้อ ๒๗ (๑) (ก)

(๕) นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักรการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี ก่อนกำหนดการลงทะเบียนไม่น้อยกว่า ๑ สัปดาห์

(๖) การลาพักรการศึกษาที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๒๗ (๑) (ก) ถึงข้อ ๒๗ (๑) (ง) ให้อยู่ในคุลพินิจของอธิการบดี

(๗) การลาพักรการศึกษาในระหว่างภาคการศึกษา ให้มีผลดังกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ถ้าวันที่ขอลาพักรการศึกษาอยู่ในระหว่าง ๒ สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาในภาคปกติ และสัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน รายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนทั้งหมดจะไม่ปรากฏในทะเบียน

(ข) ถ้าวันที่ขอลาพักรการศึกษาพ้นกำหนด ๒ สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาในภาคปกติ และหลังจากสัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน ให้บันทึกระดับคะแนน W ในทะเบียนทุกรายวิชา ที่นักศึกษาลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๒๘ การพั้นสภาพการเป็นนักศึกษา นักศึกษาจะพั้นสภาพการเป็นนักศึกษาในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติการเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยข้อหนึ่งข้อใดตามข้อ ๑๕

(๔) ศึกษาครบถ้วนตามหลักสูตร และได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา

(๕) อธิการบดีสั่งให้พั้นสภาพการเป็นนักศึกษา ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๓

(ข) ไม่ลงทะเบียนเรียน และหรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียน หรือค่าบำรุงการศึกษา ในเวลาที่กำหนด

(ค) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการลาพักรการศึกษา

(ง) ไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวดที่ ๗

(๖) การพั้นสภาพการเป็นนักศึกษา เนื่องจากความผิดทางวินัยตามความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ การคืนสภาพการเป็นนักศึกษา

(๑) นักศึกษาที่ถูกถอนชื่อออกจากเนื่องจากไม่มาลงทะเบียน กลับเข้าเป็นนักศึกษาได้หากมีเหตุอันสมควรทั้งนี้ ต้องไม่พ้นกำหนด ๑ ปี

(๒) การคืนสภาพการเป็นนักศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณบดีและได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

(๓) นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมการคืนสภาพการเป็นนักศึกษาค่าบำรุงการศึกษา และค่าลงทะเบียนเรียนตามระเบียบมหาวิทยาลัย

(๔) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้คืนสภาพการเป็นนักศึกษา จะมีสภาพการเป็นนักศึกษาเช่นเดียวกับสภาพเดิมก่อนพ้นสภาพ ทั้งนี้ การนับระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามข้อ ๓๙

ข้อ ๓๐ การลาออก นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจาก การเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีกรรมการบริหารหลักสูตร การลาออกจะมีผลสมบูรณ์เมื่อคณบดีอนุมัติให้ลาออก

ข้อ ๓๑ การเปลี่ยนสาขาวิชาและแผนการศึกษา นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชา หรือเปลี่ยนแผนการศึกษา ในคณะเดียวกันได้ เมื่อได้ศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณบดีกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๓๒ การลงทะเบียนรายวิชาในมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยอื่น

(๑) นักศึกษาอาจขอลงทะเบียนรายวิชาในมหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยอื่นได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยถือเกณฑ์ดังนี้

(ก) รายวิชาที่หลักสูตรกำหนด มีได้เปิดสอนในมหาวิทยาลัยในภาคการศึกษาและปีการศึกษานั้น

(ข) รายวิชาที่มหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยอื่นเปิดสอน ต้องมีเนื้อหาที่เทียบเคียงกันได้ หรือมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาในหลักสูตร

(ค) รายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา หรือการทำวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา

(๒) ให้นำหน่วยกิตและผลการศึกษาของรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยอื่น ไปเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่

(๓) นักศึกษาต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยอื่น ที่นักศึกษาไปเรียนนั้นกำหนด

หมวดที่ ๗

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๓ การสอบรายวิชา เป็นการสอบเพื่อวัดว่า นักศึกษามีความรู้ในวิชานั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการประเมินผลการศึกษาโดยวิธีอื่น ทั้งนี้ ต้องประกาศถึงวิธีการสอบและเกณฑ์การพิจารณาผลการสอบให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าตั้งแต่ต้นภาคการศึกษา การวัดผลและประเมินผลรายวิชาให้คณบดีเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ ๓๔ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

(๑) การสอบประมวลความรู้ ใช้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ๖

(๒) การสอบประมวลความรู้ ประกอบด้วย การสอบข้อเขียน และหรือการสอบปากเปล่า การสอบข้อเขียนให้ดำเนินการจัดสอบทุกหมวดวิชาในคราวเดียวกัน เพื่อวัดความสามารถและศักยภาพในการนำหลักวิชาการและประสบการณ์การเรียนไปประยุกต์ใช้

(๓) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร รับผิดชอบในการจัดสอบประมวลความรู้ภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง เมื่อมีนักศึกษา y ยื่นคำร้องขอสอบ

(๔) นักศึกษาจะมีสิทธิ์ขอสอบประมวลความรู้ได้ เมื่อสอบผ่านรายวิชาบังคับครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ในหลักสูตร โดยได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๕) นักศึกษาที่ประสงค์จะขอสอบ ต้องยื่นคำร้องขอสอบผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหาร หลักสูตร ไปยังคณบดี และชำระค่าธรรมเนียมตามระเบียบมหาวิทยาลัย

(๖) ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอรายชื่อคณะกรรมการสอบประมวลความรู้จำนวน ๓ – ๕ คน ต่อคณบดีเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง โดยกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสอบ คณะกรรมการสอบเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการสอบ และให้รายงานผลการสอบต่อคณบดีโดยผ่านคณะกรรมการบริหาร หลักสูตร ภายใน ๔ สัปดาห์ หลังจากเสร็จสิ้นการสอบ

(๗) เมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้สอบในภาคการศึกษาใด ๆ แล้วถ้าขาดสอบโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือว่าสอบไม่ผ่านในการสอบคราวนี้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของประธานกรรมการสอบ

(๘) ผู้ที่สอบไม่ผ่าน หรือไม่เป็นพี่พ่อใจ มีสิทธิ์ขอสอบแก้ตัวได้อีก ๑ ครั้ง มิฉะนั้นให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๓๕ การสอบภาษาต่างประเทศ

(๑) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท และปริญญาเอกทุกคน ต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศ อ่านน้อย ๑ ภาษา การสอบภาษาได้ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณบดี

(๒) นักศึกษาปริญญาโทมีสิทธิเข้าทดสอบภาษาต่างประเทศ ผู้สอบผ่านการทดสอบถือว่ามีคุณสมบัติตามข้อ ๓๕ (๑) สำหรับนักศึกษาปริญญาโทที่ไม่ผ่านเกณฑ์ข้อ ๓๕ (๒) อาจเข้าเรียนภาษาต่างประเทศตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย และต้องสอบผ่านวิชาหนึ่งภาษาในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด จึงถือว่ามีคุณสมบัติส่วนหนึ่งครบตามความต้องการของหลักสูตรปริญญาโท

(๓) การสอบภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษาปริญญาเอก

นักศึกษาปริญญาเอกต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศ เพื่อความสมบูรณ์แห่งหลักสูตรปริญญาเอก ซึ่งมหาวิทยาลัยได้วางหลักเกณฑ์ในการสอบให้เป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า ไว้ดังนี้

(ก) การสอบข้อเขียน มีการจัดสอบเป็นกลุ่มปีละไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง

(ข) การสอบปากเปล่าเป็นการสอบรายบุคคล ทั้งนี้ นักศึกษาต้องสอบผ่านข้อเขียนก่อนจึงจะมีสิทธิสอบปากเปล่า

ในการสอบปากเปล่าให้มีกรรมการสอบอันประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศ ๒ คนและผู้แทนจากคณบดี ๑ คน ซึ่งคณบดีแต่งตั้งจากอาจารย์ประจำสาขาวิชาเอกของนักศึกษาผู้นั้น

(๔) คณะกรรมการบริหารความรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอกจากผลคะแนนสอบภาษาอังกฤษต่อไปนี้ TOEFL หรือ IELTS สำหรับผลสอบจากสถาบันภาษาอื่นฯ ไม่ว่าจะเป็นกรณีขอเทียบความรู้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นใดก็ตาม คณบดีจะพิจารณาเป็นรายกรณี ทั้งนี้ ผลสอบ TOEFL หรือ IELTS หรือผลสอบภาษาอื่นฯ จะต้องมีอายุไม่เกิน ๒ ปี ในวันที่ขอเทียบ และต้องมีผลคะแนนการสอบเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่ต้องการสอบภาษาต่างประเทศให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๓๖ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(๑) การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบเพื่อประเมินความพร้อมสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทแบบ ก ๑ และนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ และแบบ ๒ เพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้พื้นฐานและมีความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ และเพื่อมีสิทธิ์เสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์

(๒) การสอบวัดคุณสมบัติประกอบด้วยการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า

(๓) ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดสอบวัดคุณสมบัติสำหรับการสอบข้อเขียนอย่างน้อยภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง เมื่อมีนักศึกษาจำนวนนักศึกษาที่มีสิทธิ์สอบ ส่วนการสอบปากเปล่าให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๔) ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอรายชื่อคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติจำนวน ๓-๕ คน ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง โดยกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสอบ คณะกรรมการสอบเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการสอบ และให้รายงานผลการสอบต่อคณะกรรมการ โดยผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตรภายใน ๒ สัปดาห์ หลังจากเสร็จสิ้นการสอบ

(๕) นักศึกษาจะมีสิทธิ์สอบวัดคุณสมบัติเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ว่ามีความรู้พื้นฐานพร้อมที่จะสอบได้

(๖) นักศึกษาที่ขอสอบวัดคุณสมบัติ ต้องยื่นคำร้องขอสอบผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ไปยังคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ตามระเบียบมหาวิทยาลัย

(๗) เมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้สอบในภาคการศึกษาใด ๆ แล้วถ้าขาดสอบโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือว่าสอบไม่ผ่านในการสอบคราวนี้ หันนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของประธานกรรมการสอบ

(๘) ผู้ที่สอบครั้งแรกไม่ผ่านหรือไม่เป็นที่พอใจ นักศึกษามีสิทธิ์สอบแก้ตัวได้ ๑ ครั้ง หันนี้ไม่ก่อน ๖๐ วันนับจากวันสอบครั้งแรก ผู้ที่สอบครั้งที่สองไม่ผ่านหรือไม่เป็นที่พอใจ ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

(๙) นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ผ่าน โดยได้ผลการประเมินระดับคะแนนเป็น ๕ ภายนในระยะเวลาตามหลักสูตรต่าง ๆ ต่อไปนี้ โดยนับตั้งแต่วภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา มีฉบับนี้ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

(ก) หลักสูตรปริญญาโท แบบ ก ๑ ภายน ๓ ภาคการศึกษาปกติ

(ข) หลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑.๑ ภายน ๔ ภาคการศึกษาปกติ

(ค) หลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑.๒ ภายน ๔ ภาคการศึกษาปกติ

(ง) หลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๒.๑ ภายน ๖ ภาคการศึกษาปกติ

(จ) หลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๒.๒ ภายน ๔ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๓๗ การประเมินผลการศึกษาต้องทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา โดยให้ผลการประเมินเป็นระดับคะแนน (Grade) ซึ่งระดับคะแนน ค่าระดับคะแนน และผลการศึกษาเป็นดังนี้

ระดับ คะแนน	ค่าระดับ คะแนน	ผลการศึกษา
A	๔.๐	ดีเลิศ (Excellent)
B ⁺	๓.๕	ดีมาก (Very Good)
B	๓.๐	ดี (Good)
C ⁺	๒.๕	ค่อนข้างดี (Fairly Good)
C	๒.๐	พอใช้ (Fair)
D ⁺	๑.๕	ค่อนข้างพอใช้ (Poor)
D	๑.๐	อ่อน (Very Poor)
F	๐	ตก (Fail)
S	-	สอบผ่าน/เป็นที่พอใจ (Satisfactory)
U	-	สอบไม่ผ่าน/ไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
I	-	การวัดผลรายวิชา�ังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
W	-	ขอถอนวิชาเรียนหลังกำหนด (Withdrawal)
AU	-	เข้าร่วมพั้งการบรรยาย

ข้อ ๓๘ การประเมินผลการสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบภาษาต่างประเทศ การสอบวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๑) **การประเมินผลการสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบภาษาต่างประเทศ ให้ผลการประเมินเป็นระดับคะแนน ดังนี้**

ระดับคะแนน	ผลการศึกษา
S	สอบผ่าน/เป็นที่พอใจ (Satisfactory)
U	สอบไม่ผ่าน/ไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)

(๒) **การประเมินผลวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ผลการประเมินเป็นระดับคะแนน ดังนี้**

ระดับคะแนน	ผลการศึกษา
P	ผ่าน (Pass)
F	ตก (Fail)

ข้อ ๓๙ การคำนวณหน่วยกิตสะสมและค่าระดับคะแนนเฉลี่ย

- (๑) การคำนวณหน่วยกิตสะสมและค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้กระทำเมื่อสิ้นแต่ละภาคการศึกษา
(๒) หน่วยกิตสะสม คือ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ที่ได้รับค่าระดับคะแนนตามข้อ ๓๗

(๓) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ย มี ๒ ประเภท คือ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาค และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม การคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้ทำดังนี้

(ก) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาค คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของผลการศึกษาในแต่ละรายวิชาในภาคการศึกษานั้นๆ ที่นักศึกษาได้รับเป็นตัวตั้ง หารด้วยผลรวมของหน่วยกิตรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาในภาคการศึกษานั้น ๆ

(ข) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัย จนถึงการประเมินผลครั้งสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของผลการศึกษาแต่ละรายวิชาที่นักศึกษาได้รับเป็นตัวตั้ง หารด้วยหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๐ สภาพการเป็นนักศึกษาและการเรียนช้า

(๑) นักศึกษาที่ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคต่ำกว่า ๒.๕๐ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่ลงทะเบียนเรียน หรือได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๕๐ ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

(๒) เมื่อสิ้นภาคการศึกษาใด ๆ นักศึกษาที่ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไปแต่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ต้องทำการระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้ได้ ๓.๐๐ ภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ดังนี้

(ก) สองภาคการศึกษาถัดไป สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ข) หนึ่งภาคการศึกษาถัดไป สำหรับนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่นักศึกษาขอลาพักรการศึกษา

(๓) ในกรณีที่นักศึกษาได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไปแต่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ให้มีสถานภาพ “รอพินิจ” การรอพินิจนั้นให้นับทุกภาคการศึกษา

(๔) นักศึกษาที่ได้รับค่าระดับคะแนนรายวิชาต่ำกว่า C หรือได้รับผลการประเมินการศึกษาเป็นระดับคะแนน P ในรายวิชาบังคับตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นช้า

(๕) นักศึกษาที่ได้รับระดับคะแนนรายวิชาต่ำกว่า C หรือได้รับผลการประเมินการศึกษาเป็นระดับคะแนน P ในรายวิชาเลือกตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา อาจจะลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๖) นักศึกษาลงทะเบียนเรียนชั้นรายวิชาที่เคยลงทะเบียนไว้แล้วมีได้ ยกเว้นการเรียนช้าตามความในข้อ ๔๐ (๔) หรือข้อ ๔๐ (๕)

ข้อ ๔๑ การเทียบโอนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียน ในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

(๑) การเทียบโอนหน่วยกิตที่ได้จากรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาในขณะที่เป็นนักศึกษาสามัญของมหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยอื่นที่ได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา นับจากปีการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น กระทำได้โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยแต่ละรายวิชาที่ขอเทียบโอนต้องได้ค่าระดับคะแนนไม่น้อยกว่า ๓.๐๐

(๒) รายวิชาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยอื่น เทียบโอนได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาทั้งหมดในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ไม่นับรวมหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๔๒ การลงโทษนักศึกษาที่ทุจริตในการสอบรายวิชา หรือการคัดลอกรวิทยานิพนธ์ หรือผลงานการค้นคว้าอิสระของผู้อื่น

(๑) การลงโทษนักศึกษาที่ทุจริตในการสอบรายวิชา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการสอบของนักศึกษา

(๒) การลงโทษนักศึกษาที่คัดลอกรวิทยานิพนธ์ หรือผลงานการค้นคว้าอิสระของผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นจัดทำให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบในการเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบและพิจารณาตามสมควรแก่กรณีดังต่อไปนี้

(ก) กรณีที่ตรวจสอบพบในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยนักศึกษา และมีโทษสูงสุดให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

(ข) กรณีที่ตรวจสอบพบเมื่อได้มีการอนุมัติปริญญาไปแล้ว ให้เสนอต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณบดี เพื่อนำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาเพิกถอนปริญญา

หมวดที่ ๘

การทำและการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๔๓ วิทยานิพนธ์ หมายถึง เรื่องที่เขียนเรียงขึ้นจากผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัย หรือสำรวจ อันเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ผู้ศึกษาต้องทำเพื่อสิทธิในการรับปริญญาตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก และนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ต้องทำวิทยานิพนธ์

ข้อ ๔๔ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ๑ คน ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้อีก ๑ คน

(๒) วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ๑ คน ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้อีกไม่เกิน ๒ คน

ข้อ ๔๕ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ หมายถึง คณะกรรมการที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่งตั้งขึ้น เพื่อทำการสอบวิทยานิพนธ์ โดยมีกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสอบ และคณะกรรมการดังกล่าวต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำเนินการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มิใช่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ มีจำนวน และองค์ประกอบดังนี้

(๑) วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ให้มีคณะกรรมการสอบจำนวนไม่เกิน ๕ คน แต่ไม่ต่ำกว่า ๓ คน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน เพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบในนามผู้แทนคณะ ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องไม่เป็นประธานกรรมการสอบ

(๒) วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ให้มีคณะกรรมการสอบจำนวน ๕ คน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน อย่างน้อย ๑ คน เพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบในนามผู้แทนคณะ ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องไม่เป็นประธานกรรมการสอบ

ข้อ ๔๖ การเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ได้ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น และดำเนินการ ดังนี้

(๑) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ต้องสอบวัดคุณสมบัติผ่าน หรือเป็นที่พอใจแล้ว

(๒) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ๒ ต้องศึกษารายวิชาตามแผนการเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และต้องได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ต้องสอบวัดคุณสมบัติผ่าน หรือเป็นที่พอใจแล้ว และต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศตามประกาศคณะ

(๔) การพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

(๕) หัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่จะเสนอขออนุมัติ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจึงเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพิจารณา และให้นำผลการพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) การเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว หากเป็นการเปลี่ยนแปลงหัวข่าวิทยานิพนธ์ หรือสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์ ให้การประเมินผลวิทยานิพนธ์ที่ลงทะเบียนผ่านมาทั้งหมดเป็นระดับคะแนน ๑ นักศึกษาต้องลงทะเบียนและยื่นขออนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ใหม่ โดยให้นับเวลาจากวันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ครึ่งสุดท้าย

กรณีการเปลี่ยนแปลงหัวข่าวิทยานิพนธ์เพียงเล็กน้อย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อความถูกต้องของสำเนา ภาษา ความสั้นกระชับ และความชัดเจน โดยมิได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๔๗ การสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และการสอบความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ นักศึกษาปริญญาโท ให้มีการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ นักศึกษาปริญญาเอกให้มีการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และมีการสอบความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ด้วย

(๑) นักศึกษาต้องยื่นคำร้องพร้อมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์โดยย่อ ตามรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด จำนวน ๕ ชุดต่อคณะกรรมการสอบเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ วันทำการ และเมื่อได้รับอนุมัติให้มีการสอบ ให้คณะประภาศวัน เวลา และสถานที่ให้ทราบโดยทั่วถัน

(๒) การสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันที่ยื่นคำร้องขอสอบบวิทยานิพนธ์ และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่เสนอ มิฉะนั้นจะต้องเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ใหม่

(๓) ให้ประธานการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ รายงานผลการสอบไปยังคณะกรรมการหลังจากเสร็จสิ้นการสอบ ถ้าผลการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ผ่าน ให้คณะประภาศอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ให้ทราบทั่วถัน แต่ถ้าต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้นักศึกษาดำเนินการแก้ไขแล้วเสนอผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเสนอต่อคณะกรรมการภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันสอบ

(๔) การสอบความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาอันจะส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์มากขึ้น นักศึกษาต้องสอบความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์โดยคณะกรรมการสอบบวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะขอสอบความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ได้ ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรนั้น

(๕) ให้ประธานการสอบบวิทยานิพนธ์ รายงานผลการสอบความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ไปยังคณะกรรมการทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการสอบ

(๖) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องแจ้งผลการประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ไปยังคณะกรรมการก่อนวันอนุมัติผลการศึกษาทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๔๘ การสอบบวิทยานิพนธ์

(๑) นักศึกษามีสิทธิ์ขอสอบบวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อนุญาตให้สอบได้ โดยจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังนี้

(ก) ได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน

(ข) มีคุณสมบัติอื่น ๆ ครบถ้วนตามข้อกำหนดในหลักสูตร

(ค) ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ขอสอบบวิทยานิพนธ์ได้

(๒) การยื่นคำร้องขอสอบบวิทยานิพนธ์

(ก) หลักสูตรปริญญาโท นักศึกษายื่นคำร้องก่อนวันสอบเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วันทำการ

(ข) หลักสูตรปริญญาเอก นักศึกษายื่นคำร้องก่อนวันสอบเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วันทำการ

(ค) ยื่นคำร้องขอสอบพร้อมสำเนาวิทยานิพนธ์ฉบับสอบ จำนวนเท่ากับกรรมการสอบ เพื่อให้คณะดำเนินการจัดส่งให้กรรมการสอบและอีก ๑ เล่มเพื่อให้คณะเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(ง) เมื่อได้รับอนุมัติให้สอบบวิทยานิพนธ์ คณะจะประกาศกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วถันล่วงหน้าก่อนสอบอย่างน้อย ๗ วัน

(๓) การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นการสอบแบบปากเปล่าอย่างเปิดเผย นักศึกษาและผู้สนใจอื่นๆ สามารถเข้าร่วมรับฟังได้ตามวัน เวลา และสถานที่ ตามที่คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยผู้เข้าร่วมรับฟังไม่มีสิทธิ์ในการสอบตาม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๔๙ การตัดสินผลการสอบวิทยานิพนธ์

(๑) เมื่อการสอบวิทยานิพนธ์เสร็จสิ้น ให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อภิปรายแสดงความคิดเห็น และลงมติพร้อมตัดสินผลการสอบวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์ดังนี้

(ก) “ผ่าน” หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ และตอบข้อซักถามได้เป็นที่พอใจ ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ไม่ต้องมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมสาระสำคัญ นักศึกษาสามารถจัดพิมพ์รูปเล่ม วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ส่งคณะกรรมการได้ทันที

(ข) “ผ่านโดยมีเงื่อนไข” หมายถึง การที่นักศึกษายังไม่สามารถแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ หรือตอบข้อซักถามให้เป็นที่พอใจของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้อย่างสมบูรณ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พิจารณาเห็นสมควรให้แก้ไขหรือเพิ่มเติมสาระสำคัญ และหรือเรียบร้อยวิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เสนอแนะไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์กำหนดระยะเวลาให้นักศึกษาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทต่อไปไม่เกิน ๖๐ วัน และในระดับดุษฎีบัณฑิต ต่อไปไม่เกิน ๘๐ วันนับจากวันสอบวิทยานิพนธ์

(ค) “ไม่ผ่าน” หมายถึง การที่นักศึกษาไม่สามารถแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ให้เป็นที่พอใจของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และหรือไม่สามารถตอบข้อซักถามของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ชัดเจนว่า นักศึกษาผู้นั้นไม่มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงสาระของวิทยานิพนธ์ที่ตนได้ทำ

กรณีที่นักศึกษาสอบครั้งแรกไม่ผ่าน ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอสอบใหม่ได้อีก ๑ ครั้ง

(๒) กรณีนักศึกษาไม่สามารถปฏิบัติตามการตัดสินผลการสอบวิทยานิพนธ์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ไม่ว่าจะเป็นกรณีสอบ “ผ่านโดยมีเงื่อนไข” หรือสอบ “ไม่ผ่าน” ผลการสอบให้ถูกปรับระดับคะแนนเป็น ๕ นักศึกษาต้องดำเนินการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ และจัดทำวิทยานิพนธ์ ภายใต้หัวข้อใหม่ พร้อมทั้งเริ่มขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ใหม่ทั้งหมด

(๓) ให้ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รายงานผลการสอบไปยังคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดีใน ๑ สัปดาห์นับจากวันสอบ

ข้อ ๕๐ การเรียบร้อยวิทยานิพนธ์

(๑) ภาษาที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหลักสูตร ในกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ให้นักศึกษาแจ้งความประสงค์เป็นกรณีพิเศษผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๒) รูปแบบการจัดทำรูปเล่ม ให้เป็นไปตามคู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์ของคณะ

ข้อ ๕๑ นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครบถ้วน ทุกคนจำนวน ๕ เล่ม พร้อมด้วยแผ่นบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ และบทคัดย่อตามแบบที่กำหนดให้คณบดีในวัน อนุมัติผลประจำภาคการศึกษา ในกรณีที่นักศึกษามีข้อผูกพันต้องมอบวิทยานิพนธ์ให้แก่หน่วยงานใดให้นักศึกษาจัดส่งไปยังหน่วยงานนั้นด้วย

ข้อ ๕๗ การยกเลิกผลการสอบวิทยานิพนธ์ ในกรณีที่คณะไม่ได้รับเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ครบถ้วน ภายในกำหนดเวลา ๖๐ วันสำหรับปริญญาโท และ ๙๐ วันสำหรับปริญญาเอก หลังจากผลสอบผ่านวิทยานิพนธ์ ให้คณะยกเลิกผลการสอบ และประเมินผลวิทยานิพนธ์ที่ลงทะเบียนเป็นผ่านมา ทั้งหมดเป็นระดับคะแนน U หากนักศึกษายังต้องการรับปริญญานั้นอีก นักศึกษาต้องลงทะเบียนและเริ่มเข้าห้องสอบ ทำการทำวิทยานิพนธ์ใหม่ทั้งหมด

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่สอบวิทยานิพนธ์แล้ว แต่ยังไม่ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ต่อคณะภายในวันอนุมัติผลประจำภาคการศึกษา ให้ถือว่า นักศึกษาผู้นั้นยังไม่สำเร็จการศึกษา นักศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนักศึกษา ทั้งนี้ต้องไม่ขัดแย้งกับระยะเวลาในข้อ ๕๒

ข้อ ๕๙ วิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติจากคณะแล้วจึงจะถือว่าเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

ลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในวิทยานิพนธ์ เป็นของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนั้น ๆ สามารถนำไปเผยแพร่ในเชิงวิชาการได้ แต่การนำเนื้อหาหรือผลการศึกษาไปใช้เพื่อประโยชน์อื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด กรณีที่การทำวิทยานิพนธ์ได้รับทุนวิจัยที่มีข้อผูกพันเกี่ยวกับลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรโดยได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการตามข้อผูกพันนั้น ๆ

หมวดที่ ๙

การทำและการสอบการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๕๕ การค้นคว้าอิสระ หมายถึง การค้นคว้าอิสระของนักศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระอาจทำในรูปของวิจัย การประยุกต์ทฤษฎี วิจัยปฏิบัติการ วิจัยในชั้นเรียน ชุดการสอน ชุดฝึกอบรม กรณีศึกษา สิ่งประดิษฐ์ การรวบรวมและวิเคราะห์งานวิชาการ หรือการสร้างผลงานวิชาการในลักษณะอื่น ๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเห็นสมควร

ข้อ ๕๖ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ๑ คน ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วมได้อีก ๑ คน

ข้อ ๕๗ คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ หมายถึง คณะกรรมการที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำการสอบการค้นคว้าอิสระ จำนวนไม่เกิน ๔ คน แต่ไม่ต่ำกว่า ๓ คน ประกอบด้วยอาจารย์ประจำ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กันอย่างน้อย ๑ คน เพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบในนามผู้แทนคณะ ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระต้องไม่เป็นประธานกรรมการสอบ

ข้อ ๕๘ การเสนอหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ นักศึกษาที่เสนอหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระได้ ต้องลงทะเบียนการค้นคว้าอิสระในภาคการศึกษานั้น และดำเนินการดังนี้

(๑) ต้องศึกษารายวิชานาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และต้องมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐

(๒) การพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามขั้นตอนที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

(๓) หัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระที่เสนอขออนุมัติต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระแล้วจึงเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพิจารณาและให้นำผลการพิจารณาเสนอต่อกomite

(๔) การเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระที่ได้รับอนุมัติแล้ว หากเป็น การเปลี่ยนแปลงหัวข้อการค้นคว้าอิสระ หรือสาระสำคัญของการค้นคว้าอิสระ ให้การประเมินผลการค้นคว้า อิสระที่ลงทะเบียนผ่านมาทั้งหมดเป็นระดับคะแนน U นักศึกษาต้องลงทะเบียนและยื่นขออนุมัติหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระใหม่ โดยให้นับเวลาจากวันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระครึ่งสุดท้าย

กรณีการเปลี่ยนแปลงหัวข้อการค้นคว้าอิสระเพียงเล็กน้อย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อความถูกต้องของ สำนวนภาษา ความสั้นกระชับ และความชัดเจน โดยมิได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของการค้นคว้าอิสระ ให้อยู่ ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๕๙ การสอบหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ

(๑) การสอบหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ได้รับอนุมัติการสอบหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ มิฉะนั้นต้องดำเนินการเสนอหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระใหม่

(๒) ให้ประธานการสอบหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ รายงานผลการสอบไปยังคณะกรรมการห้องจาก เสร็จสิ้นการสอบ ถ้าผลการสอบหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระผ่าน ให้คณะกรรมการอนุมัติหัวข้อและ เค้าโครงการค้นคว้าอิสระให้ทราบทั่วทั้ง แต่ถ้าต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ให้นักศึกษาดำเนินการแก้ไข แล้วเสนอ ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และเสนอต่อคณะกรรมการใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันสอบ

ข้อ ๖๐ การเรียนเรียงการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามคู่มือการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระของคณะ

ข้อ ๖๑ การสอบการค้นคว้าอิสระ

(๑) นักศึกษามีสิทธิ์ขอสอบการค้นคว้าอิสระได้ เมื่อนักศึกษาทำการค้นคว้าอิสระเรียบร้อยแล้ว และ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระอนุญาตให้สอบได้โดยจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนด ดังนี้

- (ก) ได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงการค้นคว้าอิสระแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน
- (ข) มีคุณสมบัติอื่นๆ ครบถ้วนตามข้อกำหนดในหลักสูตร
- (ค) ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระให้ขอสอบการค้นคว้าอิสระได้
- (ง) การยื่นคำร้องขอสอบการค้นคว้าอิสระ นักศึกษาต้องยื่น คำร้องขอสอบก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๑๐ วันทำการ พร้อมสำเนาการค้นคว้าอิสระฉบับสอบจำนวนเท่ากับกรรมการสอบ เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการ จัดส่งให้กรรมการสอบ และอีก ๑ เล่ม เพื่อให้คณะกรรมการเป็นหลักฐาน เมื่อได้รับอนุมัติให้สอบการค้นคว้าอิสระ คณะจะประกาศกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วทั้งหน้าก่อนสอบอย่างน้อย ๗ วัน

(๓) การสอบการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นการสอบแบบปากเปล่าอย่างเปิดเผย นักศึกษาและผู้สนใจอื่นๆ สามารถเข้าร่วมรับฟังได้ตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ตามที่คณะกรรมการกำหนดในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ การค้นคว้าอิสระ โดยผู้เข้าร่วมรับฟังไม่มีสิทธิ์ในการสอบถามเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบ การค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๖๒ การตัดสินผลการสอบการค้นคว้าอิสระ

(๑) เมื่อการสอบการค้นคว้าอิสระเสร็จสิ้นให้คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระอภิปราย แสดงความคิดเห็นและลงมติ พร้อมตัดสินการสอบการค้นคว้าอิสระตามเกณฑ์ ดังนี้

(ก) “ผ่าน” หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงผลงานการค้นคว้าอิสระ และตอบข้อซักถามได้เป็นที่น่าพอใจของคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ไม่ต้องมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมสาระสำคัญ นักศึกษาสามารถจัดพิมพ์รูปเล่มการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ส่งคณะกรรมการได้ทันที

(ข) “ผ่านโดยมีเงื่อนไข” หมายถึง การที่นักศึกษายังไม่สามารถแสดงผลงานการค้นคว้าอิสระ หรือตอบข้อซักถามให้เป็นที่พอใจของคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้อย่างสมบูรณ์ คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระพิจารณาเห็นสมควรให้แก้ไขหรือเพิ่มเติมสาระสำคัญ และหรือเรียบเรียง การค้นคว้าอิสระ ตามที่คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระเสนอแนะไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระกำหนดระยะเวลาที่นักศึกษาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการค้นคว้าอิสระต้องไม่เกิน ๔๕ วัน นับจากวันสอบการค้นคว้าอิสระ

(ค) “ไม่ผ่าน” หมายถึง การที่นักศึกษาไม่สามารถแสดงผลงานการค้นคว้าอิสระให้เป็นที่พอใจของคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และหรือไม่สามารถตอบข้อซักถามของคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้ ซึ่งแสดงว่านักศึกษาผู้นั้นไม่มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงสาระของการค้นคว้าอิสระที่ตนได้ทำ

กรณีที่นักศึกษาสอบครั้งแรกไม่ผ่านให้นักศึกษายื่นคำร้องขอสอบใหม่ได้อีก ๑ ครั้ง

(๒) กรณีนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามการตัดสินผลการสอบของคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นสอบ “ผ่านโดยมีเงื่อนไข” หรือสอบ “ไม่ผ่าน” ผลการสอบให้ถูกปรับเป็นระดับคะแนน P นักศึกษาต้องดำเนินการลงทะเบียนการค้นคว้าอิสระและจัดทำการค้นคว้า อิสระภายใต้หัวข้อใหม่ พร้อมทั้งเริ่มต้นขั้นตอนการทำการค้นคว้าอิสระใหม่ทั้งหมด

(๓) ให้ประชานการสอบการค้นคว้าอิสระ รายงานผลการสอบไปยังคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการใน ๑ สัปดาห์นับจากวันสอบ

ข้อ ๖๓ นักศึกษาต้องส่งผลงานการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ ที่มีลายชื่อคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ครบถ้วนทุกคนจำนวน ๓ เล่ม พร้อมด้วยแผ่นบันทึกข้อมูลการค้นคว้าอิสระ และบทคัดย่อตามรูปแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการในวันอนุมัติผลประจำภาคการศึกษา ในกรณีที่นักศึกษามีข้อผูกพันต้องมอบรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่หน่วยงานใด ให้นักศึกษาจัดส่งไปยังหน่วยงานนั้นด้วย

ข้อ ๖๔ การยกเลิกผลการสอบการค้นคว้าอิสระ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ได้รับเล่มผลงานการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลการค้นคว้าอิสระครบถ้วนภายใน ๖๐ วัน หลังจากผลสอบการค้นคว้าอิสระผ่าน ให้คณะกรรมการยกเลิกผลการสอบ และประเมินผลการค้นคว้าอิสระที่ลงทะเบียนผ่านมาทั้งหมดเป็นระดับคะแนน P หากนักศึกษายังต้องการรับปริญญานั้นอีก นักศึกษาต้องลงทะเบียนและเริ่มขั้นตอนการทำการค้นคว้าอิสระใหม่ทั้งหมด

ข้อ ๖๕ นักศึกษาที่สอบการค้นคว้าอิสระแล้ว แต่ยังไม่ส่งการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ต่อคณะกรรมการในวันอนุมัติผลประจำภาคการศึกษา ให้ถือว่านักศึกษาผู้นั้นยังไม่สำเร็จการศึกษา นักศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนักศึกษา ทั้งนี้ต้องไม่ขัดแย้งกับระยะเวลาในข้อ ๖๔

ข้อ ๖๖ การค้นคว้าอิสระที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการแล้ว จึงจะถือว่าเป็นการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์และให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อขอรับปริญญา

ลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในการค้นคว้าอิสระเป็นของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเรื่องนั้นๆ สามารถนำไปเผยแพร่ในเชิงวิชาการได้ แต่การนำเนื้อหาหรือผลการศึกษาไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด กรณีที่การทำการค้นคว้าอิสระได้รับทุนวิจัยที่มีข้อผูกพันเกี่ยวกับลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรโดยได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการตามข้อผูกพันนั้น ๆ

หมวดที่ ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและขออนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต

ข้อ ๖๗ การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาได้ ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วน ดังนี้

(๑) ศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร และสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดในหมวดการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

(๒) สอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๓๕

(๓) มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของวิชาที่กำหนดตามหลักสูตรระดับบัณฑิต ดังนี้

(ก) ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐

(ข) ปริญญาโท

แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสาร หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อ ที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและหรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น ต้องสอบการค้นคว้าอิสระผ่าน หรือเป็นที่พอใจ

(ค) ปริญญาเอก

แบบ ๑ สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย ๑ ภาษาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย ๑ ภาษา ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงาน หรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

(๔) ส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ที่จัดพิมพ์ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการพร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลตามรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) กรณีที่เรียนรายวิชาหรือทำกิจกรรมวิชาการอื่นเพิ่มเติม โดยไม่นับหน่วยกิตต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด

(๖) มีระยะเวลาการศึกษาไม่เกินตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓

(๗) ปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๖๘ การขออนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญา นักศึกษาที่ได้รับการพิจารณาเสนอขออนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๖๗

(๒) ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของคณะกรรมการมหาวิทยาลัยครบถ้วน

(๓) ชำระหนี้สินทั้งหมดที่มีต่อมหาวิทยาลัย หรือองค์กรใด ๆ ในมหาวิทยาลัย

(๔) เป็นผู้ไม่อยู่ระหว่างถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษา หรือระหว่างการพิจารณาความผิด

(๕) มีความประพฤติเหมาะสม

ข้อ ๖๙ การดำเนินการใด ที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมิได้กำหนดไว้ หรือไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการมหาวิทยาลัยเป็นกรณีไป โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาวิชาการ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

นาย วิทยา

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย)

นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ